



## ПОНАД СТО ЛЮДЕЙ ЗГІНУЛО ВІД ПОВЕНІ, ЧВЕРТЬ МІЛІОНА БЕЗДОМНИХ

ВАШИНГТОН. — Злучені Держави переживають тепер найбільшу повінь у своїй історії. Сягає вона від долин рік Потомаку й Огайо аж до стеїту Мейн. До п'ятниці рано начислено, що число жертв вносить 128, а їх число росте скоро ще далі. Тисячі людей покинули свої мешкання. Уряд начисляє разом коло чверть мільона людей, що лишилися без даху над головою. Шкоди в маєтку рахують на 150 мільонів доларів.

Верджінія це найдалі на полудне висушений стеїт, що його захопила повінь. У Ричмонді розірвалася гребля на ріці Джеймс. Згинули 4 особи. Води з Пенсилвенії залягли великі простори в стеїті Вест Верджінія та спричинили багато шкоди. Утопилися 21 особа. У самому місті Гвілінг згинуло 17 людей. Місто затоплене й відтате від світа.

У Пенсилвенії води ще далі бушують у Питсбургі й Джанстауні. Там повінь поробила найбільшій шкоди. Рахують її на 100 мільонів доларів. Транспорт і комунікація спаралізовані. У деяких околицях, як наприклад у Вендергрфіті, доведені до розпуки люди стали грабати крамничі й доми. Ріка Сускегена далі підноситься й грозить ще більше оселям. Обчислюють, що в стеїті згинули від повені 83 особи. З Виліемспорту доносять про пожари.

У Дистрикті Колумбія загрожує Вашингтону ріка Потомак. На приказ уряду скріплено греблі. Згинули 2 особи. Президент Рузвельт взиває населення давати щедро на допомогу жертвам повені. Він каже, що Червоний Хрест буде потребувати на ту ціль щонайменше 3 мільони доларів.

У ньюоркським стеїті води не уступили. Бінгемтон, що в цілому стеїті найбільше потерпів від повені, не має води до пиття. У стеїті Нью Джерзі виліяла ріка Делавер. У стеїті Месечусетс води рік далі вилівають широко. Бостон терпить нестачу молока. У Спрингфілді зголоднілі люди грабили крамничі.

Стеїт Конетикот терпить через вилив ріки Конетикот. Найбільше потерпіло місто Гартфорд. У Ровд Айленді заллята долина Блекстоун. Уряд міста Потокет казав уставити коло ратуша вал з мішків, наповнених піском, щоб ратувати будинок.

У стеїті Вермонт стеїтовий уряд вивзав національну гвардію для захорони від грабів та для ратування відтятих від світа людей. Стеїт Нью Гемпшир розбиває динамітом кригові вали, що потворилися в розлятих ріках.

Ріка Огайо досягнула найвищого рівня в історії. Тисячі людей утікають з домів. Багато фабрик ушкоджені.

## УРЯД ЗАКИДАЄ ПІДПРИЄМСТВАМ МОНОПОЛЬ ПРИ ВИРОБІ ПУШОК.

ВАШИНГТОН. — Федеральна комісія торгівлі закидає 15 підприємствам, що вони створили монополію для виробу металевих пушок для консерв. Між обвинуваченими підприємствами на першому місці згадано підприємство „Бетлегем Стіл Ко.“

Комісія каже обвинуваченим підприємствам подати відповідь на закиди до 17-го квітня.

## БІЛЬШЕ РОБІТНИКІВ ПРАЦЮЄ?

НЮ ЙОРК. — Рада „Краєвої Конференції Промослів“ подає свої обчислення про стан робіт, з котрих виходить, що в січні 1936-го року було в фабриках безробітних робітників 2,824,000, тоді як у січні два роки тому було їх 3,597,000.

## ДОЩІ ЗДЕРЖУЮТЬ КОПОТОВІ БУРІ.

БОЙС СІТІ (Оклахома). — У цій околиці вдав перший весняний дощ та здержав даліше творення копотової хмари, що повставала з осушеної землі.

## ФАЛЬШИВИЙ НАПАД, ПРАВДИВЕ ВБИВСТВО.

ЛОС АНДЖЕЛЕС (Каліфорнія). — Семюел Гвтекер, 60-літній органіст, повідомив поліцію, що на його дім напали розбишаки й підчас нападу вбили його жінку. Незадовго потім поліція арештувала в сусіднім домі 23-літнього Джеймса Колвера, котрого вона піймала на тому, як він вимивав собі рани з револьверового пострілу. Він заявив, що його постріли якийсь напасник, якого він побиачив на даху дому. Гвтекер, приведений подивитися на Колвера заявив, що це власне той чоловік, що напав на його дім та вбив його жінку. Тоді Колвер заявив поліції, що Гвтекер дав йому гроші на купно револьвера, що він намовив його нібито на напасти на дім, щоб у той спосіб пожартувати з жінкою, а коли Колвер це зробив, Гвтекер несподівано виняв револьвер і вбив жінку, а потім стріляв ще до Колвера. Поліція каже, що Гвтекер обезпечив був жінку на 18,000 доларів.

## ПЕРША УКРАЇНСЬКА ДЕНТИСТКА У БРАЗИЛІ.

Недавно на куритибському факультеті дістала дентистично-лікарський диплом лікарка Аніта Багріє, уроджена Куритибі, дочка відомого українця Григорія Багріє. Дентистка-лікарка Аніта Багріє, це перша дентистка українка, що вийшла з паранського університету, де покінчила свої студії з блискучим успіхом.

## ДОБРИЙ ЗАСІБ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ.

Мадярський міністер рільництва проголосив декрет, яким забороняє в 1936 р. вживати машин підчас кошення та жнив. Всю цю сезонну працю мають виконувати руками, щоб тим чином дати працю безробітним.

## КРИТИКА СОВЕТСЬКОЇ МУЗИКИ.

Найвизначнішим советським композитором уважали більшовики в останніх часах молодого музика Шостакевича, автора опери „Катерина Ізмаїлова“, яку советська преса оцінювала як найвищий осяг революційної музики, сатиру на минуле і реалістичний вислів почувань мас. „Правда“ з 28 січня несподівано відмовила всяких прихити цьому творі, називаючи оперу Шостакевича „какофонією“. Похід „Правди“ проти Шостакевича триває даліше. В числі з 6 лютого ще гострішої критиці піддає його балет „Ясний ручай“. Цей балет іде вже віддавна на советських сценах, подібно як згадана опера. Цілковита зміна наставлення супроти композитора та його праць стоїть у звязку з новим курсом советської політики в ділянці культури, що хоче навіязати контакт з класичними творами і пустити в забуття твори, які повстали в часі першої п'ятилітки.

## КРЕМАТОРІЙ В ЧЕХОСЛОВАЧИНІ.

З початком цього року було в Чехословаччині 12 крематорій і 110 цвинтарів з урнами. Число цих цвинтарів зросло минулого року на 8. Про будову нових крематорій стараються Братислава, Семіст, Трутнів і Кужлени. Від 1918 р. спалено і поховано в урнах у Чехословаччині 58,941 трунів, з того в самій Празі 28,878. На основі європейської статистики між 15 державами, що ввели у себе крематорії, Чехословаччина шодо числа спалених небіжчиків займає четверте місце після Швейцарії, Англії і Німеччини. У вересні має бути в Празі міжнародний конгрес крематорійного руху.

## КОЛИШНИЙ СУДДА ЗАСУДЖЕННИЙ ЗА КРАДІЖ.

В Гдині судив окружний суд 4 злочинів, що цілий минулий рік подисувалися владими влодами до гдинських склепів, головню споживчих. Підчас розправи вийшов на яву один сензаційний момент, а саме, що ватажком цілої шабунки був колишній полубовний суддя з Гродна, Станіслав Гаворовський.

## ПОЖЕЖА В ЖАБЮ.

В Жабю, в середині міста, вибухла вночі на 14 лютого велика пожежа. Згорів дім Скарбівської фундації і готель Гертнера. Гуцульську збірку Гертнера, що має велику музейну вартість, уратовано. Ратушковою акцією кермував косякський староста, що явився на місце пожежі. Втрати обнищють на 20 тисяч зл.

## 17 ТИСЯЧ УЧИТЕЛІВ БЕЗ ПОСАДИ.

Підчас дебати над бюджетом міністерства освіти в сенатській комісії бюджетовій сен. Бечкович ствердив у своїм рефераті, що в Польщі коло 17 тисяч учителів шукає без успіху посади, а поверх 2 тисячі учительських практикантів, що працюють безплатно у шкільництві, чекають на аванс.

## НАГЛЯМ СУД НАД УБИВНИКОМ І ДЕЗЕРТИРОМ.

Дн 5-го лютого зачався перед військовим нагльним судом у Кракові процес проти рядовика Степана Гренди, уродженого 1912 р. у Вестфалії (Німеччина), який 12 січня ц. р. застрілив у Татрах прогуюльковця з Варшави, інж. Степана Діліона.

Гренда — то худощавий, мізерний хлопчина, майже з дитинчям виглядом лица. Не хочеться просто вірити, щоб той молокосос із премидитачією зглядив зі світа чоловіка. Ка. В грудні м. р. Гренда дав драла з полку і 7 днів лазив горами, ховаючись по шалахах. За останні два дні своєї блуканини не мав шкільки хліба в роті. Врешті натрапив на снід, кудюю їмали лещетарі. Сховався за дерево, приладодив криса з найденним багнетом, якого потягнув, тікаючи з казарми, і — ждав. Десь коло 12-тої години вночі надійшов інж. Діліон. Гренда вихилився зза дерева з криком: „Стій! Руки вгору!“ Гренда сказав, що є митним сторожем і мусить перевести в Діліона ревізю. Інжинир, не прочуваючи лиха, згодився на те. Обамужичив вийшли до недалекого шалаху. Гренда велів Діліонові зняти з себе одягу, а потім відійти на три кроки від стіну й обернутися. В хвилині, коли Діліон обернувся, Гренда стрілив. Діліон грінув лицем до землі. Тоді обвиник преспокітно зняв із застріленого черевника, скарпички і штани, перебрався в одяг Діліона, крис і військовий плащ сковав у шалаці, а сам пішов до Закононого. В готелю „Марське Око“ зів обід, а потім пішов до кина. Згодом вийшов до Бельска, де його арештували військові жандарми. Злочинцев зовсім отверто признався до всього.

## ЖАХЛИВА ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

Біля стації Лепарухово в Болгарії зуларилися два мішані потяги, дри ному згинуло кільканацять осіб, а кількадесять було ранених. Обидваровозі і 35 вагонів особових і вантажних розбилися в тріски. Деякі вагони вбилися в себе так, що треба було їх розбивати молотами і розрізувати пилами, щоб ратувати пасажирів, які ще жили. Причиною катастрофи була сніговія, серед якої оба машиністи не бачили сигналів і потяги наїхали на себе в лповному бігу.

## ПОЖЕЖА В ЖАБЮ.

В Жабю, в середині міста, вибухла вночі на 14 лютого велика пожежа. Згорів дім Скарбівської фундації і готель Гертнера. Гуцульську збірку Гертнера, що має велику музейну вартість, уратовано. Ратушковою акцією кермував косякський староста, що явився на місце пожежі. Втрати обнищють на 20 тисяч зл.

## ПОЖЕЖА В ЖАБЮ.

В Жабю, в середині міста, вибухла вночі на 14 лютого велика пожежа. Згорів дім Скарбівської фундації і готель Гертнера. Гуцульську збірку Гертнера, що має велику музейну вартість, уратовано. Ратушковою акцією кермував косякський староста, що явився на місце пожежі. Втрати обнищють на 20 тисяч зл.

## ПОЖЕЖА В ЖАБЮ.

В Жабю, в середині міста, вибухла вночі на 14 лютого велика пожежа. Згорів дім Скарбівської фундації і готель Гертнера. Гуцульську збірку Гертнера, що має велику музейну вартість, уратовано. Ратушковою акцією кермував косякський староста, що явився на місце пожежі. Втрати обнищють на 20 тисяч зл.

## ПОЖЕЖА В ЖАБЮ.

В Жабю, в середині міста, вибухла вночі на 14 лютого велика пожежа. Згорів дім Скарбівської фундації і готель Гертнера. Гуцульську збірку Гертнера, що має велику музейну вартість, уратовано. Ратушковою акцією кермував косякський староста, що явився на місце пожежі. Втрати обнищють на 20 тисяч зл.

## БОЛЬШЕВИЦЬКА ГОСПОДАРКА.

В київському суді розпочався процес 21 осіб, обвинувачених у зловживаннях на шкоду українського представництва „Союзбуду“ (трест державного приділу паперу). Директор тресту і його помічники за хабарі продали велику кількість паперу. Справу викрив комісаріат внутрішніх справ.

## В 10-ЛІТТЯ БЕЗБОЖНИЦЬКОГО СОЮЗУ.

В союзі безбожників у Москві відбулася нарада, на якій стверджено, що союз має 7 мільонів членів, які працюють по різних фабриках, заводеннях, колхозах і совхозах. На весну 1935 р. в самій тільки Україні безбожники видгомосили 5,775 відчитів, побородючи святкування Великодня.

## БОЛЬШЕВИКИ ТАНЦЮЮТЬ.

Більшість фабричних клубів у Ленінграді створили окремі школи танців для своїх членів. Як повідомляють „Ізвестія“, ті школи покінчили 6,000 робітників і робітниць.

## ТАЙНА СПОВІДИ.

По деяких польських енемах іде тепер французька преса й н. „Тайна сповіді“. Знаючи цієї неси преса пригадає одну історію, що сталася тому 82 роки.

В р. 1853 відбувався в однім костелі в Житоїрі (на Україні) сумний обряд: поабраження єрейських (священничих) священів польського священника Кобиловича, пароху в Оратові на Україні. Всі присутні, навіть сам єпископ Боровський не могли здержати від плачу, тому, що кс. Кобилович тінився досі загальним поважанням, як один з найрелігійніших священників у дієцезії, андементний проповідник і сповідник. І тому правдивий жах опанував усіх на вістку, що кс. Кобилович убив місцевого економа.

Проти кс. Кобиловича промовляли важкі річеві докази: в костелі за вітарем знайдемо його дубельтїтку, з якої застрілено економа. Священник, що правда, протестував як перед єпископським судом, заявивши свою невинність, одначе рішуче відмовляв усяких ближчих пояснень. Суд признав його винним злочину й засудив на досмертну каторгу на Сибірі.

Щойно до 20 роках виявився вся правда: вмираючий органіст оратівського костела признався, що це він застрілив економа з дубельтїткою, бажаючи одружитися з його жінкою, а на священника кинув нарочно підозріння, щоб їх відвернути від себе. По довершенні злочину він, під впливом важких докорів сповіді, признався підчас сповіді перед кс. Кобиловичем до злочину, але забракло йому відваги, щоби признатися перед судом.

В цей спосіб парох відпокутував чужий злочин. Одним словом, він міг увільнитися, але цього слова не сказав, бо почувався звязаний тайною сповіді.

Коли виявився ця правда, видано негайно приказ звільнити з каторги невинного священника, але було запізно. Кілька днів перед тим він помер, завоюючи до смерти свою тайну.

## „НОРМАЛІЗУЄ“ УКРАЇНСЬКІ ВІДНОСИНИ ДО ПОЛЬЩІ.

ЛьВІВ. — Клявдій Грабик, вшемпольяк греко-католицького походження, помістив у „Дзеннику Польським“ промову, якої не вспів вигодосити на дискусійному вечорі в справі українсько-польського зближення. В цій невилгошеній промові Грабик каже таке:

„Ніяка доктрина не може запанувати над українським питанням у Польщі. Ні доктрина пацифікації та екстермінації, ні доктрина угоди. Бо життя не дасться вбирати в ніяку доктрину, а українська проблема є власне одною з численних проблем життя нашої держави. Нашою доктриною — якщо вже вжити кінче цього слова — є сила тієї держави, яку, як ціль, заквестіонував зовсім поквапно і, сказав би я, невідповідально, бувший воєвода Борковський, ставлячи як ідеал — спокій. Не буду вдиратися в отверті двері, коли всі знаємо, що спокій осягається перш усього силою. Не тільки фізичною силою, але цивілізаційною, господарською, суспільною. І ось створення цієї сили польської держави є найкращою і найуспішнішою дорогою до розвязки української справи. Сильна Польща не буде мати в своїх границях українського питання“.

А далі говорить Грабик про те, що коли дехто з українських передових людей подає тепер Польщі руку до згоди, то це тільки тому, що Польща є тепер сильніша ніж перше. До цього додає „Новий Час“, що Грабик хотів би; щоб „саме перед цієї силою всі українці впали на коліна, схилиючи покірною голови перед її перевагою“.

## ПОЛЬСЬКІ ПРОТИЖИДІВСЬКІ ВОЗРУХИ В ГАЛИЧИНІ.

ЛьВІВ. — У галицькій школі в Дублянах коло Львова прийшло до побиття жидівських студентів. Там і в інших протижидівських польських демонстраціях з того ж дня ранено 21 людей.

## 60-ЛІТТЯ ЕП. КОЦИЛОВСЬКОГО.

ЛьВІВ. — В день 60-ліття уродин перемиського єпископа Йосафата Коциловського відправлено в церкві св. Юра архієрейську Службу Богу, на якій були представники Української Парламентарної Репрезентації, громадських установ, організацій і шкіл і в яких імені зложено ювілятові побажання.

## СКЛИЧУТЬ НОВУ МИРОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ЛОНДОН. — На нарадах представників Англії, Франції, Італії й Бельгії рішено скликати ще в біжущім році нову мирову конференцію. Рішення це віддано вже до затвердження міністерським кабінетам Англії, Франції й Бельгії.

## ДОМАГАЮТЬСЯ ТИМЧАСОВОЇ ДЕМІЛІТАРИЗАЦІЇ НАДРЕНІ.

ЛОНДОН. — Вирішено, щоб створити над Реном на німецькому боці малу демілітаризаційну смугу, контролювану військовими частинами Англії й Італії, й то на так довго, поки не покінчатся переговори в справі нарушення Німецькою локкарнського договору.

## НІМЕЧЧИНА НЕ ГОДИТЬСЯ.

БЕРЛІН. — Офіційно дають до пізнання, що Німецьчина за ніяку ціну не погодиться на те, щоб створити над Реном демілітаризаційну смугу тільки на німецькому боці. Зате вона згідна прийняти таку пропозицію, якщо буде така сама смуга і на французькому боці.

## „УКРИТА ФІЯЛКА“ — ЖИТТЕПИС ВАСИЛІЯНСЬКОЇ МОНАХІНІ.

УЖГОРОД (Закарпаття). — Українське Слово“ подає, що в Празі вийшла книжка під титулом „Укрита Фіялка“, написана М. Стефанією Качоровською ЧСВВ. Є це життєпис сестри Василії Глібовицької. Це перший тоді роду життєпис у нас. С. Н. пише про цю книжку між іншим таке: „Перед нами гарна синя книжечка, на якій сторінок — як з історії, василіянського чина „Укрита Фіялка“ — сестра Василія Глібовицька виростає в могутню постать героїки духа. В книжечці описане життя одної з тих СС. Василіанок, що перші приїхали з Галичини до нас 1922 р. й серед крайньої несприятливих умовин почали свою релігійно-освітню працю між нашою шкільною молоддю. Життя тої монахині таке різнобарвне, а водночас таке суцільне, спрямоване до одної великої мети, шлях тієї душі такий тернистий і болючий, а водночас такий веселий і радісний, що читач мимоволі зворушується і в його душі будить піднята та пошана до тої укритої монахині. Тут, властиво можна пізнати красу і вартість життя тих осіб, про котрих світ каже, що вони страчені — для народу. Сестру Василію Глібовицьку бачимо в часі світової війни в бойових лініях, бачимо її при ратуванні бездомних дітей, бачимо її jako ревну і всім любовну вчительку серед галицької, а опісля й серед нашої підкарпатської молоді. Ціле її життя, це життя, великодушню кинене на жертвничу українського народу, на якому і спалахнуло воно цілональною жертвою молитви, любови й страждання“.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1903

Published daily except Sundays and holidays

Owned by the Ukrainian National Association, Inc. 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Subscription rates table with columns for PEREДПЛАТА (Prepayment) and СУБСКРІПЦІЙНІ ТАРИФИ (Subscription Rates) for various durations and locations.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОНАД ЇХ СИЛИ

Дискусія про польсько-українські відносини, що відбулась у Львові 29-го лютого, викликала широкі відгуки в пресі, українській і польській.

Однак і не зважаючи на малу практичну цінність цих заяв, треба ствердити, що в цій дискусії з польського боку стверджено публично нарешті факти, яких публічного ствердження українці здавна домогались.

Він доводить, що політика польської асиміляційної політики супроти українців. Прушинський стверджує, що політика колонізації українців є нереальною, себто неможливою.

Цим більше утішат пробує засмілювати завойованого, тим менше йому це вдається, тим сильніше закріплюється традиція спротиву. Політика асиміляції має наслідки: вона викликає реальні консеквенції, але не такі, яких собі бажують асимілятори.

Це слова, що повинні були бути сказані давно. Та сказати їх польські політики не мали відваги. Ще й нині люди, що мають відвагу це ствердити, між поляками білі круки.

Тому реальна українська політика мусить числитися з двома фактами. З одного боку, з фактом, що поляки не зможуть спольщити українського народу, що при розвалі української держави попов під Польщу.

УРЯД, ЧИ СУСПІЛЬНІСТЬ?

Заключаючи угоду з варшавським урядом, УНДО фальшиво оцінило ситуацію. Воно думало, що в теперішніх часах при "тотальній державі" уряд є все, а суспільність — ніщо.

Почати політика варшавського уряду усправедливила такий погляд на справу. Але лише почасти. В складі разі тенденція розвою в польській державі зовсім не йде в тім напрямку, в якому вона йде на думку УНДО.

Тепер якраз навпаки. Нічого нема: ні союму, ні давньої конституції, ні багатьох партій, ні виборів. А тимчасом уряд є більше залежний від суспільності (очевидно, лише польської), ніж за часів Пилсудського.

Перш ніж промови міністрів відкриті нового союму свідчили, що старий наказовий тон відійшов на другий план; що уряд залицяється до "сірої людини"; що запобігає ласки отого розпорошеного, розбитого, здеорганізованого суспільства.

Що сталося? Нічого, тільки те, що в 1926 р. і в перших роках по перевороті політика уряду була білою незанесеною картокою; знеохочена тупцанням на місці парламентарних партій, польська громадська думка дала урядові перевороту вільну руку: ділати і ратувати вітчизну.

Від того часу, коли приступлено до рятуння, минуло десять років. Десять років, які може назверх допровадили до скріплення державного апарату ("повагі панства"), але й до великої економічної-фінансової кризи. Вивіз корчівся, промисл у застої, село нагло убожбе, бюджет обронується з кожним роком, а все повстають нові діри... Росте незадоволення, а ніхто доладу не знає, як з кризи вийти: дефляція, інфляція, чи позички внутрішні в роді большевицьких? Позичок зовнішніх чимраз тяжче дістати, бо від Англії й Франції, з огляду на

зовнішню польську політику, відійшло, а Америка... далеко. І ось у тім моменті, як то завше буває, мусів уряд трохи "допустити віжки" своїй суспільності. Він не може вже йй так приказувати, бо жадає незвичних економічних жертв від неї.

І якраз у таку хвилину надумалося УНДО зробити свою угоду. Забувши одне: що ціла польська суспільність є проти цієї угоди. А так воно на ділі є. Недавно у Львові відбулася польсько-українська дискусія на тему порозуміння, організована бувшим воєводою Дунін-Бурковським та братами Прушинськими і Бохенськими, видавцями "Бунту Молодих". З боку українців, захилюючи угоду, виступали: ред. "Діла" Кедрин (Іван Рудницький), редактор "Шляху Нації" З. Пеленський і інші.

Свідчили про це виступи нац.-демократів і прихильна й голосна луна, якою збори стрічали їх висновки.

А підсумки, зовсім несподівані для Кедриних і Пеленських — зробив "Дзєннік Польскі", який писав, що насаперед треба створити сильну польську державу: "Створення тої сили держави польської є найбільшим і найбільш непомильним шляхом розв'язання української справи. Сильна Польща не матиме в своїх межах українського питання. Коли тепер наступило відпруження у відносинах польсько-українських, коли посол Целевич декларує в своїй попертя польської армії, коли ред. Кедрин приходить на збори спільно з поляками і промовляє до нас по польськи, коли редактор Пеленський твердить, що існує спільнота інтересів польсько-українських, то ті зявляча не спали з неба. Вони повстали тому, що Польща є сильніша ніж передтим, коли кілька літ тому мав я нагоду бачити ред. Пеленського в суді на лаві обвинувачених у діяльності О.У.Н. І тому справа українська не буде розв'язана в дорозі дискусій. Розв'яже її сильна, великодержавна Польща..."

Що додати до цих слів? І якого сильнішого удару можуть дочекатися Пеленські і Кедрини?

МОЛОДИЙ ДО ПИТАННЯ "МОЛОДИХ І СТАРИХ"

(Дискусійна стаття з чорновецького часопису "Час")

"Дуже ми незгідний щодо я розумію під словом народ. Кусаємо себе, як коні, яких бе візник. Не можемо (ліпше сказати: не хочемо!)—Прим. О. Д.) кусати батога, яким той візник нас бе". (Б. Лепкий).

Від якого часу питання молодих і старих почало займати що далі все більше місце на сторінках нашої преси. Панує вражіння, що створилися серед нашої суспільності два — і то ворожі до себе — табори, старих і молодих, які ніяк не можуть погодитися. А цього в нас не сміє бути!

Тому, щоб не виглядало, що "Час" є органом лише старих, хочу і я — молодий — заняті в нім своє становище щодо цього, такого важного для нас питання. Перш за все мушу сказати,

що я розумію під словом "молодий" і "старий". Такого поділу людей не можна робити завсідні на підставі якогось числа років. Це в першу міру щодо фізичних прикмет даної людини. Отже, самозрозуміло, що тимбільше не можна так робити ріжницю щодо духових прикмет. А ці останні для нас найважніші. Тому моя думка така, що старими є лиш ті, що себе такими почують, або себе через свої, головно духові, прикмети. проявляють. Це саме відноситься і до молодих.

В нас багато думають, що поява в нашій народі ріжниць у світовідчужанні цих двох поколінь є явищем патологічним та шкідливим і що в інших народів цього не було.

В дійсності справа мається зовсім інакше. Історія народів

показує, що це явище є цілком природне і що під добрим проводом воно виходить не на шкоду, а на користь до- тичним народам.

Ось що пише француз Жан Е. Спенлі в своїй статті "Проблема молоді в Німеччині" (Вістник, IV, 1933 року):

Більше, ніж деінде, стає в Німеччині актуальним конфлікт поколінь, старого й молодого. Ця криза — біологічна, чуттєва і моральна, виявляється виступом на сцену нової генерації. Виступом, з якого може зродитися нова партія, нове світовідчужання.

Німецький рух датується від XVIII. віку. Проти французької цивілізації, яка тоді надавала тон Європі, проти французької суспільності, яку вважалося аристократичною і декадентською, повстає почуття нової німецької молоді, яка хоче зачерпати нової снаги в первісних силах природи й прихристанств, у суворих джерелах народньої поезії і в німецьким національним генії.

Коло 1806 р. завважуємо дивне явище, яке повторилося 100 лт пізніше (гітлеризм): з одного боку офіційна Німеччина уряду і дипломатів, з другого, в маркантинім противенстві до неї, Німеччина молоді, яка в першій бачить лише шкідливу й перестарілу "систему", "антинаціональну" Німеччину. Цікаво булоб перевести паралело між тими (давніми) "Буршенштафтами" і гітлерівською молоддю. Та сама ідеологія — створити нову державу молоді поза офіційною державою.

Коліб ця молодь запитати про її програму, вона відповілаб, що її програма — рух, що їх вітчизна є "внутрі їх", що нею є німецькість, до якої належить через кров, расу й віру.

Бісмарк здолав надати цьому захопленню (молоді) мету і форму; він хутко збагнув, що зеднання Німеччини не осягнеться с а м и м ентузіазмом, доктринськими промовами парламентаристів, що меч Зігфріда дається викувати лиш в рамках мілітарної організації Прусії, так пруська армія стала символом національної єдності Німеччини.

По цім першим руху молоді, від 1770—1870, що допровадив до заснування бісмарківської імперії, з кінцем XIX. віку родиться другий рух молоді, що переходить майже ті самі відтинки. Спершу сентиментально-романтична доба, потім, по досвіді світової війни, новий месіанізм (Спенлі зве його "демагогічним") новий націоналізм, водночас романтичний і революційний.

Нарешті ясно вирізняється змагання в бік нового бісмарківського реалізму, в бік мілітаризації...

Таксамо, як перший рух молоді, так і цей може й не виявлявсяб у конкретні, реальні форми, коліб історія не поспішила надати його туманним змаганням нову мету й напрямок. Цим разом заряддям історії була світова війна і катастрофа, яка по ній звалилася на німецький нарід.

В цій катастрофі зросло нове покоління, т. зв. "покоління хаосу", яке, як лиш увійшло в життя, відразу почуло себе в конфлікті з минулим, зі своїми виховниками, учителями й родичами. Навіть з державою; тому, що цар — дезертир, офіційні кінчать самогубством, а переможна армія розбита. Боротьба не дописала тому, що німецький старшина належав до касті, якої традиції вязали його не з національною ідеєю, лише з династією.

Тоді зачали повставати нові формації, в яких зачарована молодь знаходила душевне скріплення й рятуюк. Це були "Фрайкорпс", розкинені по всій Німеччині... Бути в тих часах "проскрибованими", бо дай це гірке задоволення, мали ті, що повстали проти "системи", проти "ваймарської

Німеччини". Вони організували "лутчі", терористичні акти, яких жертвою падує Ерцбергер, Ратенав, Лібкнехт, Роза Люксембург і інші.

Ці кадри виховали в молоді нову ментальність, приготували її до майбутньої "революції зправа". В цих кадрах віджила наново й воєнна містика, яка дивилася на боротьбу як на спорт, як на засаду життя, як на щось, що скріплює внутрішню дисципліну одиниці й народу. В цій засаді життя бачать вони кузню, з якої виходять провідники, певна сорта людей, нової аристократії, яка колісь створить нову Німеччину.

З цих формацій повстали політичні "Кампфбінде" комуністів, соціалістів, а головно монархістів і націонал-соціалістів. З тих бундів всупереч до монархістів, які дивляться в минуле, партія націонал-соціалістів голосить, що несе нову формулу революційного націоналізму, вона приносить не стільки програму, як "міт", "міт", "третього райху", містику раси, в якій лучиться засада аристократизму з засадою колективізму, Понад релігійними конфесіями, понад класовими суперечностями, понад партійними формулами, гітлеризм змагає стати виразником єдиної партії майбутнього, яка колісь втягне в свої ряди цілу німецьку молодь, дасть вираз усім її затаєним бажанням.

Недавно ми були свідками, з якою зухвалістю — по одній драматичній зустрічі — протиставив свої 40 років Гітлер, 84-літньому фельдмаршалові Гінденбургові. Протиставлення символістичне, яке нагадує протиставлення Зігфріда й Вота.

Не треба ще забувати, що спершу війна, а потім інфляція спричинили упадок середнього стану в Німеччині й цілковиту пролетаризацію інтелігенції. Це знову викопало пропасть між старшим поколінням, яке зазнало ще режиму порядку, економічної стабілізації, політичного ладу, — і молодшим, яке ніколи не знало, що то є певність екзистенції, яке однаково ненавидить і духа лібералізму й порядок, який пхнув їх вітчизну разом з ними в хаос.

Німецька преса є повна статтей, німецький книжковий ринок повний розвідок на тему: "Що робити з нашою моментально-романтичною молоддю?" (Звертаю тут увагу, що останні два уступи дуже добре підходять до нашого положення. — Прим. авт.).

Ключем німецької молоді є здобуття нового світу... Вона чекає лише на гасло і провідника, який дав би їй змогу взяти участь у здійсненню її мрій. (Ним став пізніше Гітлер, творець "третього райху"). (Кінець буде).

ЩЕ ПРО КНИЖКУ "МАРІЯ"

Можливо, що наші читачі і книголюбіці пам'ятають оголошення, яке було поміщене в "Свободі" кілька місяців тому, про книжку Уласа Самчука "Марія". Звичайно буває, що коли наша книгарня "Свободи" оголошує якусь книжку, то добра частина з наших читачів замовляє цю книжку. Але ми ніколи не сподівалися такого напливу замовлень на книжку "Марія". За 2 тижні розпродано всі примірники, що були в нас на складі. А замовлення далі приходили. Скоро наша книгарня замовила більше книжок в краю і по довгій та нетерпеливій чеканні ми сьогодні одержали 100 книжок. Ця книжка є найліпша повість Уласа Самчука. Ми радимо замовити цю книжку якнайскорше, поки ще можна її дістати. Лише залучить 50 центів марками, або моні ордером в коверті, і вишліть нам, а книжку "Марію" вишлеться вам відоротною поштою.

Advertisement for "Гори говорять" (Mountains Speak) by Ulas Samchuk, part of a 2-part series.

— То на що починали, коли не дидержали. Почнуть, нароблять стільки лиха, перемордують, перекалічать і після не видержують. — Від нас, дочко, це не залежить. Це винні ті панове там на верхах. Але, Кіті! Ти не проймайся так. Кіті дрібно засміялася. — Не проймайся. Тепер не проймайся. Колісь скрізь писали: — "Мадярські жінки! Цвіт і гордість наша! Всі сили на фронт. Пібадьоруйте ваших мужів!" А тепер не переймайся. Для чого стільки кричали? Нащо вишали отих гуцулів? — Що з нею? — пошепки питає Йонаш жінку. Може вона читала багато романів? Йонашиха тільки низнула плечима, а Кіті почула це й зареготала. — Ха-ха-ха! Так! Романи. Це ми з мамою цілу цю зиму читали довгий кривавий роман. Це я мучила її тут, три-мала, "на фронті", усміхалася старшинам, залізувала їх рани. Так. Це були чудові романи. Ніколи не забуду їх. Вір-тату, що я, дочка твоя, глитуку,

До комітету "ратунку батьківщини" увійшли: Йонаш, Бабчинський, Розенкранц, місцевий нотар і студент Пластунек. Всі разом видали вілову про скликання в Ясіно великого віча. Скрізь горами, вздовж Тиси й Лазенщини рознеслися чутки, що зберуть "сам народ" на велику раду.

ЧАСТИНА ДРУГА.

1. "Заговорять і Дніпро і гори"...

На гори ліг туман. Такий мов віки й мертвий, як скелі. Шпилі Говерлі, Петроса, Близиці, Величного, як храм, Туркула, могутнього Попа Івана гордо знялись у височінь, сягнули хмар, продерли їх олівяну масу й виглядають далекого дорогого гостя — величне світило землі.

Над горами пливуть хмари. Невидимий великий жрець приносить жертву й дим її поволі та урочисто зводиться до небес. Ліси, полонини, скелі, дикі звори брязком кришталевих вод, співають величчі гимни. Вічна, мов непомірність часу, земля твердо й непохитно тримає свій шлях незрозуміла й урочиста.

Родиться день. Притихли і скуклилися велетні гори. Ущухає і вкладається, забираючи за собою слід великого сну, довга тяжка ніч і шпиль Говерлі вже вітає перший про-

мінь жагучого світила, що цинь і владно взноситься в порожнечу захланих просторів.

По горах котяться туман, котяться й розтає. Бренить роса, грає одинокою струною кришталевий водоспад, летить орел, серна стрибає по куцах, реве заспанний медвідь і доживає свій скромний вік остання полонинська квіточка.

І нарешті туман роздодить-ся. Зеленими прапорами замаляють зямтні поверхні розлогих лісів. Контури гір усе яркіше й яркіше висуюються на кін і по часі стають перед очима лавою велетенських постатей. Це мабуть, на бій приготувалися. Виступили з небуття, з туману. Вийшли, наблизилися й зупинилися в задумі несхованого гніву.

Стрілою взлетіло й засяяло сонце.

З грунів Бубне, Цапок, Верховинка, Лопушанка, зо всіх, усіх грунів, зворів і гір, зо всіх близьких і далеких околиць, суне народ Чорні тонконогі чоловіки. Ошубкани в кожухи, незграбні їх жінки, легкі легіти та соромливі безмовні дівчата. Все суне, збігає, спливає в низ. Усе цвіте й барвіє, сміється до сонця, все, що вийшло з гір, хацавни до долу "правди послухати".

Іде народ правди послухати. Устає народ сказати своє слово, що сотні літ було замкнуте в його устах і неодажувалося вирватися у світ.

Іде народ урочисто, ніби процесія, ніби на молитву.

На широкому майдані, що належить до управи державних лісів, де стоїть кілька незграбних кам'яних будівель, посередині пригтовлена трибуна. Вона обм'яна зеленим віттям ялини й обвішена державними мадярськими прапорами. Коло трибуни гуртується верхівка. Поважні, надуті, з відкритими головами, чекають і видно нервуються.

Навколо море народу, якого безупинно прибуває. Кожухи й вишивки мішаються й переливаються у соняшнім сяйві як св'яті барви маляра на полотнищі.

Тиша. Народ гомонить, але майже пошепки. Насуплені чола, брови, забиті глибоко очі гуцулів, застигли в вираз загадкового очікування. Проходять години.

Нарешті в повному одязі духовного пастиря зявляється Бабчинський і починає правити Службу Божу. Народ клякає навколішки й гарячешепче молитви перед обличчям розп'ятого на хресті, за котрим стоїть Бабчинський. Народ бе себе в груди великими чорними кулаками, моляться за свої невідомі гріхи з сльозами у глибоких ямах очей.

(Дальше буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

# НА БІЖУЧІ ТЕМИ

## ЛИШ ДУХОВНИКАМ ТРЕБА?

Спеціальна заповогова організація духовників подає в своїм звіті замітне для депресії явище: її зобов'язання зростає за один рік з 18 мільонів доларів на 19 мільонів доларів.

Зобов'язання заповогової організації можуть зрости або через те, що старі члени запишуться на вищі посмертні, або через те, що вона приєднає собі більше членів. По вській правдоподібності тут організація дістала більше членів.

Це показує, що духовники бачать забезпечення своїх родин у заповоговій організації. Чи не варто би їм робітникам іти за цю думкою? Адже що добре для забезпечення родин духовників, певно добре для забезпечення робітників.

## ДУМАЮТЬ ПРО БУДУЧИНУ.

Англійський уряд внутрішніх справ подав до публічного відома свій план про вправи англійського громадянства в стеженню себе на випадок газової атаки.

Уряд заложив школу для інструкторів цієї нової науки. Курс для вчителів буде тривати кілька тижнів. По випуску зі школи вчителі будуть розіслані по різних місцевостях Англії, де вони будуть мати обов'язок навчати громадянство оборонної воєнної штуки. Платити цих учителів будуть місцеві уряди.

Наука обнімає навчання, що робити, коли починається газова атака, яку першу поміч давати загазованій людині, як пізнавати різні роди газів, як відхищувати будинки й воду, занецижену газом.

Маємо практичний доказ, проти кого буде звертатися будуча війна: не лише проти війська, але й проти цивільного населення.

## НЕ ПЛЮЙ ПРОТИ ВІТРУ.

Ньюйорська Герстова газета „Нью Йорк Америкен" помістила недавно тому статтю проти Тоггела, в котрій підсуває, що Тогвел комуніст.

У тій статті мимоходом дається пошочину й посадничові міста, Ля Гвардії: „Ми маємо в Нью Йорку тепер комуністичну адміністрацію".

Коли газетарі спиталися міського посадника, що він скаже на закид Герста, посадник Ля Гвардія заявив: „Я був в армії й бився, як федеральний департамент справедливости розслідував роботу Вільяма Рендолфа Герста".

## ВИДНО, ЩО НОВІ ЧАСИ.

„Велика частина клопотів світа походить з баламучного думання", каже „Манчестер Гардіен".

Як цьому зарадити? — питається газета, і на відповідь наводить слова віцеканцлера Кеймбриджського університету, що спасення світа й Англії лежить у молоді. Треба саме молоді навчити думати.

Виходить, що досі молоді думати не вчили. І справді їм відучували думати. Вона мала повторити без думки погляди своїх батьків.

## ХТО ІДЕ ВПЕРЕД, А ХТО НАЗАД.

Росія буде мати дороги. Трубить московський уряд на всі заставки, як він буде їх будувати. Отже будуть будувати їх селяни примусовою роботою шість днів на рік. Хто не сповнить роботи, той буде караний: буде мусити відробити два рази стільки.

Чи це щось нове, щось революційне? Чи це не старий австрійський спосіб, заведений австрійською бюрократією за габобурських царів, так званий шарварок?

## ТАКОЖ ІДУТЬ УПЕРЕД.

У своїй черговій промові на радіо о. Чарлз Коклін викладає далі засади заложеного ним „краєвого союзу суспільної справедливости" та викладає свої думки про боротьбу робітників за поправу їхньої долі.

Говорив, що робітники повинні організуватися за званнями. Отже не за промислами.

Досвід робітничих організацій показав, що організація за званнями має зі становища робітників багато недочотів. Досвід віддай показує в користь організації за промислами.

Всетаки промова о. Коклина має свої додатні сторони. Коли вже навіть священник, у робітничій справі безпосередньо не зацікавлений, говорить робітникам про потребу організації, то це знак, що певний поступ ми таки робимо.

## МОЖНА МАТИ НАДІЮ.

Всетаки можна мати надію, що з часом і о. Коклін подумается, чого треба робітникам.

Та не виключене, що як не поспішиться думати, буде запізно.

Він певно знає про того айриша, що як його спитав крамар: „Чи я ще маю досить часу на поїзд?" — відповів: „Маєте досить, але як не поспішиться, то буде запізно".

## УВАГА! УКРАЇНЦІ В МІННЕАПОЛІС, СТ. ПОЛ, МІНН., Й ОКОЛИЦІ!

ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, ЩО В СЕРЕДУ, ДНЯ 25-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1936 РОКУ в годині 7:30 ввечір В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО ДОМУ ПРОСВІТИ, 700 JACKSON STREET, N. E., МІННЕАПОЛІС, МІНН. відбудеться цікавий :

# ВІДЧИТ Е. ЛЯХОВИЧА

котрий щойно прибув з рідного краю із рамени Організації Українських Націоналістів. Добродій Ляхович поділиться своїми враженнями про теперішнє положення українського народу на рідних землях України.

Шановні Громадяни! Хто почувається щирим українцем, кому на серці лежить добро українського народу, нехай обов'язково прийде на цей цікавий відчит.

На цей відчит запрошує спільний комітет усі українські національні товариства, що локуються при укр. правосл. та укр. греко-католич. церквах. — Вступ вільний. Спільний Комітет.

• ДО КРАЮ •

## РОШІ

ПЕРЕСИЛАЄМО В ДОЛЯРАХ І ТЕЛЕГРАФІЧНО ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВІТА. СКОРО І ДЕШЕВО.

- Продаємо шифарти на всі лінії до краю і з краю до Америки.
- Полагоджуємо всі краєві справи дешево і після прав краєвих.
- Продаємо і вимінюємо домні і фарми і полагоджуємо всі тутешні справи реальностей.
- В кожній справі просямо кожного Українця в Америці улаштуватися в повних справах до свого українського бюра котрого власником від 20 літ в Анті Пашук. Адреса така: ANTHONY D. PASHUCK 322 N. 8th Street Philadelphia, Pa.

## ЛЕГКЕ КУРЕННЯ — ВИСЛІД ДОВГИХ ДОСЛІДІВ.

Згідно з цифрами, що подає Бюро Внутрішніх Податків Злучених Держав.

В 1935 році в Злучених Державах випрокувано більше сигарет ніж у будь-яких попередніх роках. Мільйонів років випрокувано цій тютюнової продукції більше, як до 134 мільйонів, перевищуючи продукцію 1934 року майже на 9 мільйонів.

Цей зріст у консумції сигареток відбиває збільшення домагація на легке курення. Легке курення, говорять знавці тютюну не можуть бути вироблені правильним методом випрокування паливими. Вона має певні означені власності, що відрізняє його.

Наприклад, дослідні працівники вироблявачів сигареток Lucky Strike працювали чверть століття, щоб виробити сигаретку, що має мінімум випрокувальних складників, з поліпшенням збагаченням у смаку — „Легке курення". Наслідок цих заходів є краща сигаретка, зроблена з багатовідомою дозрілим тютюном, модерна сигаретка, що відповідає поведінки смаку. Винаходи дослідних працівників за час 25 років уведени до практичного вжитку для вироблення Lucky Strike легке курення.

Вирощування тютюну, як кожний об'єктом знань, є надзвичайно чутливий до змін у землі і кліматичних умов. Внаслідок цього тютю-

## УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ ПРИ ЛІЗІ НАЦІЇ.

До Управи Українського Академічного Комітету для міжнародної інтелектуальної співпраці при Лізі Націй входять такі особи:

Голова Комітету д-р О. Колесса, ректор і професор Українського Вільного Університету в Празі та професор Карлового Університету в Празі.

Заступник голови Комітету д-р С. Смал-Стоцький, професор Українського Вільного Університету в Празі.

Заступник голови Комітету А. Яковлів, професор Українського Вільного Університету в Празі.

Генеральний секретар С. Сірополко, професор Українського Високого Педагогічного Інституту в Празі.

Члени Управи Комітету: 1) Л. Білецький, ректор і професор Українського Високого Педагогічного Інституту в Празі; 2) Д-р Б. Матюшенко, професор Українського Вільного Університету в Празі; 3) К. Мацієвич, професор Української Господарської Академії в Подєбрадах; 4) В. Іваніс, професор Української Господарської Академії в Подєбрадах.

## ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

### СТОЛІТТЯ СТЕЙТУ ТЕККАС.

Дня 2. березня н. р. стейт Теккас офіційно зачав обходити століття своєї незалежності від Мексика.

Незалежність стейту Теккас зачали обходити вже з початком цього року, а обходять її дуже торжественно й величаво, причім має відбутися літо столітня вистава стейту. На виставу вже законтрактовано найбільшого театрального підприємця з Нью Йорку з платнею \$100,000 на сезон. Підчас свята мають виступити 10,000 найкращих артистів американської й світової сцени.

Стейт Таккас став перший на дорозі поцирення послостей над Тихим океаном, бо за ним повстають Каліфорнія, Арізона, Нью Мексико, Невада, Юта, а також частинно Колоредо.

Ця територіальна експансія, а пізніше організування стейту Орегон, розширили границі Америки від Атлантійського до Тихого океану й від Канади на півночі аж до Мексика й Мексиканського залу на полудневім западі.

Коли американські поселенці посувалися на полудневий захід до стейту Таккас, вони там знайшлися під пануванням Мексика. Вони старалися мирно прилучитися до Америки.

Висланик вільнотумців Теккасу Стивен Ф. Ойстін був висланий до Мексика Сіті з петицією в справі незалежності. Там він був арештований і посаджений в тюрму, що причинилося до повстання революції проти Мексика в 1835 р.

Дня 2. березня 1836 р. Теккас проголосив свою незалежність з генералом Семом Гавстоном як президентом. Та мексиканський генерал Санта Анна з армією 4,000 людей хотів здати вибух революції. Тому почав великий наступ на Теккас, проти кількох соток відважних очайдухів-революціонерів.

Майже кожний американець знає історію „Алямо". Це місійна місцевість, яку вживали за укріплення. Тут 183 відважних революціонерів, під командою полк. Трейвіса, Бовія й Крокета тримали наступ мексиканської армії 13 днів і то місце називають американці „Американськими Термопіліями".

Коли з цілої залози осталося лише 6 людей, мексиканці приступом взяли „Алямо", причім решту залози, себто 6 людей, а в тім Трейвіса, Бовія й Крокета розстріляли на місці без суду.

Піднявся клич „Памятайте Алямо". Почім зачаті організувати добровольців, над котрими обняв команду генерал Гавстон. Над рікою Сас Хацінто розбив він в порох мексиканську армію, а самий вожд мексиканських військ, генерал Санта Анна, попався в полон. Тим закінчено дуже криваву війну.

В березні 1845. р. конгрес ухвалив резолюцію, котрою надано стейтові права Теккасові, котрі то права Теккаса прийняв. Формальне прийняття стейту Теккас відбулося 1845 р.

Спір між Америкою й Мексиком тривав ще кілька років аж до порозуміння в Гвадалупе-Гідалго 1848 р. і купні деяких територій Америкою Так закінчилися всі спори територіальні між Мексиком й Америкою.

Сьогодні стейт Теккас один: найбільший стейтв Американської Юнії, більший ніж багате великих держав Європи. Якби він був добре загощований і використаний, міг би вдержати й вижити населення цілої Америки й Канади.

Василь Кацюбій, Бруклін, Н. Я.

## НОВИНКА! ДРАМАТИЧНО АМАТОРСЬКА СЦЕНКА І СОТНІ О.Ч.С. ВИСТАВИТЬ ВЕСЕЛУ ЛЬОКАЛЬНУ РЕВІЮ

# „ЯК СМІЯТИСЬ — ТО СМІЯТИСЬ“

А Б О

В НЕДІЛЮ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1936 ПОЧАТОК В 6:30 ВВЕЧІР. — ВСТУП ТІЛЬКИ 50 ЦЕНТІВ.



На знімці Балет Морячків зі Стейплетону, що виступить на ревію. Постановка і режисерія С. Фіка.

## „ВСЕ ДОГОРИ НОГАМИ“

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 217-19 EAST 6th STREET, NEW YORK, N. Y. Команда І. Сотні О.Ч.С.

## З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

### ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

#### Вражіння з вистави „Українське Весілля“.

В суботу, дня 14. березня, тісамі сили, що відиграли „Українське Весілля" в Нью Йорку, дали виставу в Філядельфії в салі Товариства Горожан.

Ще ніколи ця сая не була так переповнена вщерт, як минулої суботи. Коло 800 людей заповнили, а властиво переповнили салу, що вкніці треба було замкнути двері. Яких 300 осіб або більше відійшли, бо не було місця. Були люди і з дальших сторін.

Театральна труппа складала з хору імени Лисенка з Джерси Сіті й танцюристів зі школи В. Авраменка в Нью Йорку. Разом з музикантами було 50 осіб.

Костюми, особливо гуцульські, були прекрасні. Гарно була одіта молода, що три рази зміняла костюм, за кожним разом на крашій. В останній картині, де вона виступає в позолоченім вінку на голові, виглядала чудово. Маля на собі рожеву спідничку із сатини та байбарак (святковий жупан) із тяжкої сатини коліру, як ми називаємо „гербатаної рожі". Коли додат до того багатства стрічок, звисаючих з вінка, коралі, гарно вишиваний фартушок, то можна собі представити, як вона виглядала.

Для мене, що роджена в Америці, цікаві були старокраєві звичаї й обряди. Не дивно, що всі старші жінки плакали дивлячись на виставу, бо справді старокраєве весілля це була така подія, яку ціле життя можна пам'ятати. Це не те, що американське весілля. Найбільше зворушливі сцени були, як розплітати косу, як ішли до благословення, а дуже цікаві сцени викупу, дарування й зачіпчин. Найбільше мені подобалася гра матері, першої дружки й молодої, а потім гра старости, першого боярина й першого дружини. З танців найкращий був аркан, ле й інші були гарні, особливо коломийка. Є про що тепер людям говорити.

Взагалі вистава йшла дуже живо, а треба відзначити, що то були самі наші хлопці і дівчата, бо було всього лиш кілька старших аматорів, що

роджені ще в старім краю.

Публіці вистава дуже сподобалася, а це було видно з частих трімких оплесків. Глядачі виходили вдоволені, кажучи, що такої вистави в Філядельфії ще не було. Перед початком вистави д-р Лонгін Цегельський, автор цих картин, пояснив коротко, відки взято матеріял до цієї штуки. Вияснив, що це не є звичаї з одного села або повіту, але що це зібрані звичаї з цілої України.

### БРУКЛІН, Н. Я. Протестайіне віче.

В неділю, 8 березня, відбулося в нашій громаді протестайіне віче у зв'язку з людським присудом над молодими українськими націоналістами у варшавському процесі. Віче відкрив і провів ним голова Центрального Комітету гр. Юліян Павчак, а секретарював гр. Михайло Баглай.

Першим промовцем був м-р Володимир Душник, який представив вічевикам докладно всіх підсудних молодих борців, описуючи поведінку кожного з них в обличчі лядської „справедливости". Далше схарактеризував п'яну сторуку процесу, а далі варшавських суддів та прокураторів і їхній спосіб ведення процесу як їхне „культурне" трактування оборонців.

Потім литовський патріот о. ван Балкунас з Меспету, Н. Я., виголосив промову по англійськи.

Шановний бесідник перекавав палкою мовою ті злочини, які Польща творить на окупованих українських історичних землях. Він закликав вічевиків поперти святі змагання своїх братів у боротьбі за волю України.

Опісля промовляв о. сов. Антін Лотович, який у своїй промові зивав до згоди і любови та поперти наших братів у визвольних змаганнях. Вони — говорив бесідник — віддають своє життя за батьківщину, а ми знову прийдім їм з матеріальною допомогою. І так довго несім їм допомогу, поки український наряд не вибере собі довго жиданої волі.

Д-р С. Демидчук говорив про переслідування, які переносить український наряд під займанцями, підкреслюючи, що вину за це мусити поносити Ліга Націй, яка по-

DO STAROHO KRAJU

Ідте просто з Нью Йорку до Г Д І Н І

на новім поспішнім моторовім кораблі

## „ПІЛСУДСКІ“

22. КВІТНЯ І 19. ТРАВНЯ

Лише туристична і третя клася. Нема лишної третьої клася як на мот. кор. „Пісудскі".

Голоситься до місцевих агентів або до:

**GDYNIA - AMERICA LINE,**  
32 PEARL ST., NEW YORK, N. Y.

турає злочинній роботі Москві, Польщі, Чехословаччині та Румунії. У відповідь на ці злочини, говорив бесідник, Українці мусять стати всі одною лавою до завзятої боротьби з ворогами на кожному фронті, щоб видержати і побороти.

Потім адвокат І. Дячук відчитав резолюції віча, які були прийняті всіма присутніми через повстання з місця, а які апишеться до відповідних чинників в Європі й Америці.

Предсідник віча гром. Ю. Павчак подякував бесідникам та вічевикам за зложені датки та візав присутніх закінчити віче відспіванням українського національного гимну. На зазив о. сов. Лотовича вічевики зложили такі грошеві датки: Союз Українок \$10; по \$2: о. А. Лотович і Марія Костів; по \$1: І. Дячук, В. Шеремета, І. Вітюк, К. Комаринець, І. Мудрик, М. Кіт, П. Баран, П. Дубовецький, Ю. Гудима, Г. Волічінський, Т. Шимкович, Гр. Бардак, М. Заверуха, К. Дика, о. І. Балкунас, М. Ратушній, Д. Сенюта, П. Білоус, Г. Квік, І. Возний, І. Завадовський, В. Палащук, С. Канока, Д. Гобер, А. Гавришко, І. Стахів, В. Курило, П. Дацко, М. Баглай, Ю. Павчак, Г. Бурбуляк, А. Гонда; по 50 ц. М. Тиж, А. Тиж, Т. Бодак, М. Джурич. Решта дрібними датками. Зібрано разом \$57.20, а розходи винесли \$13.20. Вислано до Об'єднання \$44, які призначено за оборону політичних в'язнів.

М. Баглай, секр. віча.

ПОЗІР! JERSEY CITY, N. J. І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА ВІД. 28 О.Д.В.У. ВІДБУДЕТЬСЯ

## ЖАЛІВНИЙ КОНЦЕРТ

в честь ОЛЬГИ БАСАРАОВОЇ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 22-ГО БЕРЕЗНЯ (MARCH) 1936 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 181-183 FLEET ST., JERSEY CITY, N. J.

Початок в годині 7-мі ввечір.

ПРОГРАМА: Живий образ; Вступне слово — М. Трусович; хор під упр. В. Гелі; деклямації — панні Е. Нечеса й М. Білик; гармонія — В. Дячук; промова в англійській мові — панна Ю. Кусі; дует — А. Шигла С. Давидович; Святочна промова — пані М. Демидчук; скрипка солю — панна О. Голубович.

Запрошується всі товариства до участі.

Вступ вільний. Комітет.

# UKRAINIAN WEEKLY

(Concluded)

## AUBURN TEAM TO TAKE PART IN AMERICAN BOWLING CONGRESS

The Auburn Ukrainian National Club will send a bowling team to the American Bowling Congress to be held in Indianapolis, Ind. soon. The team is being sponsored by the St. Nicholas Society, Branch No. 38 of the Ukrainian National Association. The club was the only one of its kind to have a team at last year's Bowling Congress, held in Syracuse, N. Y. It is anxious to arrange matches with other Ukrainian bowling teams, especially of Cleveland, Toledo, and Chicago, during its trip to Indianapolis. The team is leaving Auburn March 21st. It would also appreciate if Ukrainians living in Indianapolis would provide accommodations for the team members during their stay there.

WILLIAM TARBY, Captain  
c/o Ukrainian National Club  
Corner Cottage and Washington St.

## COOPERATION, NOT COMPETITION

There are three points brought out by Miss Piddubcheshen in her "We Are Frank" article of February 29th, which I would like to comment upon. In one place she infers that the UCYL was "anxious to answer questions about the leagues," but regrets that none were asked at their league rallies, one of which was held in Philadelphia. The reference to the New York Rally was answered and now let me relate the facts concerning the one in Philadelphia.

In the first place, league questions could not be asked by the assembled youth because it didn't get a chance! This "youth rally" consisted of the following: Talks by four priests on the importance of the Catholic Church; a lengthy discourse by Mr. Katamay on the existing Ukrainian political parties; a one-sided appeal to change the present Julian Calendar (the vote disheartened unanimous expectations); and an address by the UCYL President, concluding the "rally." The few questions that were brought up from the assembly were immediately clamped down and the topic changed by the partisan speakers. One girl, who asked for the floor, was limited to two minutes in which to express her dissonance of what the sponsors were propagating.

None from the stage even mentioned or hinted about the UYI-NA. I ask, why didn't you, Miss Piddubcheshen, bring up the question of the leagues, for you were the chairman! If you had, you would have been showered with questions. You avoided the issue that was on the minds and tongues of the youth that sat there listening for three solid hours.

You also say, "competition fosters progress" and is not harmful! True! But not in all cases, and particularly that of the Ukrainian youth leagues. Competition in commerce, business, sports and even in politics fosters progress and serves as a check-mate or stimulus on the opposing faction. But competition between two youth leagues with identical aims is not progressive but detrimental. There should be cooperation and not competition in such ranks, Miss Piddubcheshen!

Most of the money for national educational and cultural institutions and activity came not from the priests or church, as you infer, but direct from our parents whose contributions to the church

treasury has made possible this huge sum, not only for the upkeep of the church but for other purposes as well. Scho pravda, to ne hrih, tak che nyi?  
MICHAEL ELKO.

## J. C. YOUTH FACED WITH FINE OPPORTUNITIES

At the yearly meeting of the Ukrainian National Home, a suggestion was made that the Ukrainian youth of Jersey City be given opportunities their parents had missed. As a result, Mr. William Gela was appointed to organize a Junior Division of the Home.

A bulletin was posted at the Ukrainian Center of 181-183 Fleet Street stating that if anyone was interested in a club of this sort to meet Monday, March 2, 1936. The response was surprising! Over sixty young men and women ranging from the age of 16 to 26 gathered at the Center. Some simply came because of curiosity, but remained to join as members.

An interesting lecture was given by Mr. Gela informing these young people of the opportunities that were awaiting them. "You have excellent material to begin with, and the older folks hope to supply the means," said Mr. Gela. Excellent material indeed! The spirits of these young people are soaring to the sky. Already plans are made to organize a baseball team, a basketball team, and a football team. Also, groups for tennis, hiking, boxing, bowling, and swimming. Some even have hopes for a track team!

A temporary executive committee was elected, composed of the following: President, Michael Kot; Secretary, Mildred Milanowicz; Treasurer, Stephen Cheloc; Sergeant-at-Arms, Michael Nirmetz; with the eminent Mr. Gela as Advisory Counselor.

In the future this organization will be known as the Ukrainian Center Club of Jersey City.

Miss Helen J. Milanowicz is ably assisted by John Cheloc, John Mackowski and Samuel Baranki. The Constitutional Committee has as its Chairlady Miss Eugenia Zarsky, assisted by Gregory Tizio, Mildred Milanowicz, Michael Kot and Paul Kraylick.

Mr. Gela has painted a rosy picture of the Ukrainian Center of the future... Enlarged by the campaigns and efforts of the young members of the Center Club to include a modern gymnasium, bowling alleys and multiple meeting rooms. The young people are very sincere in bending every effort at their command in attaining their goal. This is attested by their eagerness to get things started. It is every member's sincere hope that he or she will fulfill the trust placed in them by the adult organization—to carry on the tasks started by the older generation. Every Ukrainian youth in Jersey City can help carry on the rich cultural traditions of his father's people and by joining the ranks of the club become proud of the assured successes this organization holds in store.

On Monday evening, March 9, a Social was given at the Club for the members. Miss Anne Dmytryshka, as Chairlady of the Entertainment Committee, was assisted by a talented group of young people, namely, Olga Onufrow, Natalie Koster, and John Kowoczka. At a moment's notice these people put on an excellent show, if not a hilarious one. Before the show was put on, games of Bridge, Checkers, and Bingo were enjoyed by the various groups.

Prospective members are cordially invited to communicate with Miss Helen J. Milanowicz, 23 Cliff Street, Jersey City, N. J. by mail or at the Ukrainian Center, 181-183 Fleet Street. A business meeting will be held Monday, March 23rd, 1936, at 8:00 p. m. H. J. M.

## PROGRESS IN BALTIMORE

In keeping up with the resolutions of the New Year the Ukrainian Cooperative Club of Baltimore, resolved at the beginning of this year to familiarize the people of this city with the Ukrainian folklore and culture, which at the present time had been presented on a very small scale. So far our achievements have been very successful and have left a good impression upon the public as well as our local press. It seems as though we built the Ukrainian name overnight. For quite a long time we were known as "hunkies," until recently through our efforts and cooperation we raised the Ukrainian name to such a point that no one will have any trouble in pronunciation or recognition of it. Now, to acquaint you with our program that was set for this year and carried out thus far:

Our first presentation was by the Ukrainian Dancing Club and the Youth's Glee Club at a children's party, sponsored by the George Gunther's Post of the V. F. W. at the Enoch Pratt Library, which is across the street from our Ukrainian National Home. Here we were such a hit that it was necessary to prolong our program.

Our next cultural presentation was a one half hour radio broadcast on January 5, 1936 by the Ukrainian National Choir, under the direction of Mr. Joseph Svobojohn, singing our Christmas carols and national songs. This is the first time in the history of Baltimore that the Ukrainians received Christmas greetings by means of ether waves. One of our members does the announcing and the narrating of the songs over the air. This being a new type of a program, and appealing to the public, the management has arranged for our choir to

broadcast at frequent intervals. On January 26, 1936, the choir gave its second radio broadcast, presenting some of the Ukrainian folk and national songs. This broadcast was more of interest due to the singing of the many fast and snappy folk songs. We have to the present time received many fine comments at the studio from various people, but not any from the people who call themselves lovers for Ukraine but who only seek the self glory by continuously wagging their jaws.

One of our outstanding programs thus far was given on February 19, 1936 at the Knights of Columbus hall. It was arranged by the Santa Maria Council and attended by many people. Our program consisted of songs by the Ukrainian National Choir under direction of Mr. Joseph Svobojohn, and dancing by Ukrainian Dancing School, directed by our youthful Mr. John Bilobran. A brief talk on the culture of Ukraine was given by our announcer. The master of ceremonies for the evening was Dr. J. McGinity, a notable of high standing in Baltimore, through whose cooperation this program was made possible. The opening of the affair will long be remembered by the Ukrainians that were present. The members of the American Legion escorted our flag bearers to the front of the audience, where the bugler sounded the call of colors with everyone standing in attention and saluting the flags, after which the American and Ukrainian National Anthems were sung by our choir. The Santa Maria Council, of "K. of C." also carried wonderful remarks of our Ukrainian affair in its monthly magazine, which is distributed all over the United States.

In order that our doings would not become too monotonous to our members a lecture was sponsored by this club on February 16, 1936 to better acquaint ourselves with the Ukrainian history, culture and problems and also to have a more mutual understanding with the older generation. The principal speaker for the evening was Mr. John Bilobran, who spoke on the "Ukrainian Question" distributed by the U.Y.L. of N.A. after which the lecture was open for general discussion in which

everyone took active part, proving that it was interesting and educational. These lectures are now held twice monthly. To prove to the public that we not only sing folk and national songs, we sang a number of religious hymns taken from our Ukrainian Mass on our third broadcast, which presentation proved to be a great success. In conclusion, we want to mention that the Ukrainian Cooperative Club wants to promote and aid all in promoting all Ukrainian cultural and social affairs. Our main objective is to unite our youth into one group, work for our ideals and a better understanding among the youth itself. Ukrainian Cooperative Club.

## NEWS BRIEFS

First place and a ten-dollar prize in the Tenth Annual Speaking Contest of the Junior Class of the Northampton, Pa. H. S. was awarded to a Ukrainian girl, Miss Mary Czerkas, whose winning topic was "Yellow Butterflies," by Mary R. S. Andrews. Miss Czerkas also played center on the Northampton H. S. Girls Basketball Team, which again won the Lehigh Valley League championship.

We Ukrainians should consider the final ratification of the Franco-Soviet Pact, recently signed, in which both countries agree to assist another in the event of a German attack on either front, as a severe blow to our nationalistic aspirations for an Independent Ukrainian Nation! Both Russia and France have always stood in the way of Ukrainian separation and complete independence. And now that they join hands, our dreams are greatly disrupted, postponing anticipated military assistance from Germany.

However, let us not be dismayed, for with Germany, and in opposition to Soviet Russia, are Italy and Japan, thus balancing the scales. Recent international developments forecast early hostilities, and our future hope lies in this impending conflict.

AL YARR.

## NEWARK "STRICL" CHALLENGE

The Ukrainian Stchowi Stricli, a heavy junior team, challenge any Ukrainian outfit in New Jersey, such as Perth Amboy Social Club, Catholic Club, Elizabeth Social Club, Passaic Ukrainian Lions, Carteret Social Club, Newark Club Ukraine, etc. We would like most of all to contact the Newark Ukrainian Stch when they get an all Ukrainian team together. The Ukrainian Stchowi Stricli team is composed of such Ukrainian school players:

High School: John Korytko, John Stonack, Ted Husokowski, Mike Yurrow. Vocational School: Mike Dolá, Mike Chugecy, Harry Leschyn, Sam Sosnicky. Please, all you managers, communicate with the undersigned as soon as possible for games: SAM SOSNICKY, Mgr. 541 So. 11th Street Newark, N. J.

## WILMINGTON VICTORIES

Recent games saw the "Wilmington Ukrainians" win four and lose one. By trimming the Chester "Ukrainian Greek Catholic Club" in a Tri-City League game, 29-15, their winning streak was extended to six games. The Reserve team also managed to win, 22-19, but only after an extra-period was played.

In their next Tri-City League game with the "Chester Ukrainian Orthodox Club," Wilmington suffered its first defeat, losing

24-23, after a bitterly fought game on the Chester floor. The conversion of a gratuitous foul shot in the closing second of the game marked the margin of victory for the Chesterites, and a virtual tie for first place in the league standing. Resuming its winning ways, Wilmington followed with victories over the Claymont, Del. Worth Steel team, 27-20, and over the South Wilmington "Ukrainian Costas" team, 50-24, boosting its winning percentage. Interest wanes over the coming Wilmington-Chester game, the outcome of which has a considerable bearing on the League championship, and the right to represent Area Three in the interest Area play-offs to decide a Ukrainian champion in the East, as outlined by the Basketball Department of the Sport Division of the U. Y. L. of N. A. AL YARR.

**ЖЕРТВИ ШЛАНКОВОГО БОЛЯ**  
КА, спричиненого гномом болем, нестрашності — пощо терпите? На скору плягу дистанте безплатний зразок UDGA, лікарську рецепту в аптеках ГОЛЬДА.

**Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ**  
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР-ХІРУРГ  
Урядові години:  
Від 1—3 пополудні і від 6—8 вечір. В неділю згідно з умовою.  
718 SO. 17th ST., NEWARK, N. J.  
(near Springfield Avenue)  
Tel. Essex 3-4468.

**Dr. M. SMITH**  
переніся на  
46 E. 7th STREET, NEW YORK  
між 2-ю і 3-ю Есеню, близько церкви св. Юра  
Phone: Drydock 4-2466.  
Урядові години від 12 до 2-го і від 6 до 8 вечір.

**Д-р ЮРІЙ АНДРЕАКО**  
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,  
ХІРУРГ І АКУШЕР  
321 E. 18th STREET,  
between 1st and 2nd Avenues,  
NEW YORK, N. Y.  
Tel. GRAMERCY 6-2416.  
Урядові години: рано від 10 до 12 вечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

**НЕДУЖІ ЧОЛОВІКИ І ЖІНКИ**  
ХРОНІЧНІ І ГОСТРИ НЕДОМАГАННЯ ЛІКУЮТЬСЯ МОДЕРНИМИ МЕТОДАМИ.  
ВДОВОЛЮЮЧІ Я ШВИДКІ ВИСЛІДИ.

Порядьтеся д-р Зіна в лікуванні крові, шкіри і нервових недуг, катарів і хронічних боляків нерва і загальної ослаблення, шукано вих і кишкових недуг, гемороїдів і інших виходових забурень, що справили біль та неологізм, лямбага, сідити, неврастгія, запалення нерва (нейрагія) і хронічних ревматичних станів, носа, горла, легень, вдилювих недуг, нечистих забурень і інших хворобливих і жіночих недуг, а коли маєте якісьбудь недомогання, ще їх не розумієте, порадьтеся доірок по мене: я вам все вяснюю.

Мої ціни умірковані.

Екзамінація крові, лабораторні дослідні, проміні X (екс), сироватка і вірисувальні шеплення.

**DR. L. ZINS**  
Після 25-літньої практики.  
110 East 16 ST. N. Y.  
(між 4-тою Есеню і 5-ю (Плейс) ГОДИНИ: від 9 рано до 8 вечір. В неділю: від 9 рано до 3 пополудні. ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

Зіна в лікуванні крові, шкіри і нервових недуг, катарів і хронічних боляків нерва і загальної ослаблення, шукано вих і кишкових недуг, гемороїдів і інших виходових забурень, що справили біль та неологізм, лямбага, сідити, неврастгія, запалення нерва (нейрагія) і хронічних ревматичних станів, носа, горла, легень, вдилювих недуг, нечистих забурень і інших хворобливих і жіночих недуг, а коли маєте якісьбудь недомогання, ще їх не розумієте, порадьтеся доірок по мене: я вам все вяснюю.

Мої ціни умірковані.

Екзамінація крові, лабораторні дослідні, проміні X (екс), сироватка і вірисувальні шеплення.

**DR. L. ZINS**  
Після 25-літньої практики.  
110 East 16 ST. N. Y.  
(між 4-тою Есеню і 5-ю (Плейс) ГОДИНИ: від 9 рано до 8 вечір. В неділю: від 9 рано до 3 пополудні. ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

Зіна в лікуванні крові, шкіри і нервових недуг, катарів і хронічних боляків нерва і загальної ослаблення, шукано вих і кишкових недуг, гемороїдів і інших виходових забурень, що справили біль та неологізм, лямбага, сідити, неврастгія, запалення нерва (нейрагія) і хронічних ревматичних станів, носа, горла, легень, вдилювих недуг, нечистих забурень і інших хворобливих і жіночих недуг, а коли маєте якісьбудь недомогання, ще їх не розумієте, порадьтеся доірок по мене: я вам все вяснюю.

Мої ціни умірковані.

Екзамінація крові, лабораторні дослідні, проміні X (екс), сироватка і вірисувальні шеплення.

**DR. L. ZINS**  
Після 25-літньої практики.  
110 East 16 ST. N. Y.  
(між 4-тою Есеню і 5-ю (Плейс) ГОДИНИ: від 9 рано до 8 вечір. В неділю: від 9 рано до 3 пополудні. ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

Зіна в лікуванні крові, шкіри і нервових недуг, катарів і хронічних боляків нерва і загальної ослаблення, шукано вих і кишкових недуг, гемороїдів і інших виходових забурень, що справили біль та неологізм, лямбага, сідити, неврастгія, запалення нерва (нейрагія) і хронічних ревматичних станів, носа, горла, легень, вдилювих недуг, нечистих забурень і інших хворобливих і жіночих недуг, а коли маєте якісьбудь недомогання, ще їх не розумієте, порадьтеся доірок по мене: я вам все вяснюю.

Мої ціни умірковані.

Екзамінація крові, лабораторні дослідні, проміні X (екс), сироватка і вірисувальні шеплення.

**DR. L. ZINS**  
Після 25-літньої практики.  
110 East 16 ST. N. Y.  
(між 4-тою Есеню і 5-ю (Плейс) ГОДИНИ: від 9 рано до 8 вечір. В неділю: від 9 рано до 3 пополудні. ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

Зіна в лікуванні крові, шкіри і нервових недуг, катарів і хронічних боляків нерва і загальної ослаблення, шукано вих і кишкових недуг, гемороїдів і інших виходових забурень, що справили біль та неологізм, лямбага, сідити, неврастгія, запалення нерва (нейрагія) і хронічних ревматичних станів, носа, горла, легень, вдилювих недуг, нечистих забурень і інших хворобливих і жіночих недуг, а коли маєте якісьбудь недомогання, ще їх не розумієте, порадьтеся доірок по мене: я вам все вяснюю.

Мої ціни умірковані.

Екзамінація крові, лабораторні дослідні, проміні X (екс), сироватка і вірисувальні шеплення.

**DR. L. ZINS**  
Після 25-літньої практики.  
110 East 16 ST. N. Y.  
(між 4-тою Есеню і 5-ю (Плейс) ГОДИНИ: від 9 рано до 8 вечір. В неділю: від 9 рано до 3 пополудні. ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

Зіна в лікуванні крові, шкіри і нервових недуг, катарів і хронічних боляків нерва і загальної ослаблення, шукано вих і кишкових недуг, гемороїдів і інших виходових забурень, що справили біль та неологізм, лямбага, сідити, неврастгія, запалення нерва (нейрагія) і хронічних ревматичних станів, носа, горла, легень, вдилювих недуг, нечистих забурень і інших хворобливих і жіночих недуг, а коли маєте якісьбудь недомогання, ще їх не розумієте, порадьтеся доірок по мене: я вам все вяснюю.

І Д Б Т Е  
ДО  
**СТАРОГО КРАЮ**  
через ПАРИЖ або ЛОНДОН  
ШВИДКО І ДЕШЕВО  
Вигляди Р безпечно. Посишним кораблями Діни Кюнард Гварт Стар.

**РОКОВА ЛІТНЯ ПРОГУЛКА**  
ДО СТАРОГО КРАЮ  
Виді на велитєнськїм Кораблі  
**BERENGARIA**  
52,000 тон Містїни  
**ДНЯ 2. ЛИПНЯ**

Купителем Прогулки буде  
**П. КАРОЛЬ ФРУТОН**  
Завідувач Подорожного Департаменту.

КОРАБЕЛЬНІ БІЛЕТИ НА РАТИ  
НА КЮНАРД ГВАРТ СТАР  
ПЛЕН ВИПЛАТИ.

По інформації зголоситесь або  
пашіть до агентів лінії:  
**KUNARD WHITE STAR**

25 Broadway, New York, N. Y.

Нестравність Переможена  
—Тепер Ість Шнебудь

Пан Дж. К. Монрел, Канада, пише, що він дуже багато скристав з унікальним НУГА-ТОМ. Мак багато більше енергії і не має більше жодукових болів. Тепер він може їсти шнебудь без яких-небудь ускладнень. Се не є лямбене шнебудь, але він прислав його сам добровільно. Багато друзів розказувать про подібні наслідки. НУГА-ТОМ уміщується вітими як поном системи травлення. Є то рецепта лікарів і містить медіцини, які збільшують активність органів травлення. Коли ваш апетит є бідувальним, або коли маєте клопоту нестравності — спробуйте НУГА-ТОМ. Відчуєте користь і відкоди лікаря. Ми знаємо, що ви будете порадити його іншим. Єдиничне лічення за Одного Долара. Продають його всі аптекарі з гарантією звернення грошей, коли ви не були задоволені. Не правітьте щось іншого в заміну. На замір беріть — УГА-СОЛ — Ідеальне Срество на розвільнення. 50ц.

**ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ**  
НА ПРОДАЖ БУЧЕРНЯ  
3 причини невдоволення між спільниками продається м'ясири (бухерня) в Нью Йорку в українській ділянці. Бізнес вироблений, всі прибори першої класи. Голоситися на адресу: 65-72  
**STEPHEN KOWBASNIUK**  
277 East 10th St., New York, N. Y.

**ГРОСЕРНЯ І ДЕЛКАТЕСЕН**, добре вироблений інтерес в українській ділянці, продам дешево з причини смерти жєни. Голоситися на адресу: 65-7  
**М. КОБЗИСТОГО**,  
64 St. Mark's Pl. (E. 8 St.), N. Y. C.

**МАЮ НА ПРОДАЖ КНИЖКИ ДО БОГРОДЖЕННЯ**  
"Ізборник" видання старополітї у Львові, 646 сторін.  
"Вечіра в утрині", видання в Жовтні, часть I. 872 сторін, часть II. 1048 сторін. — Зголошення прости-ло слати: 61,6,73

Н. D. c/o SVOBODA,  
P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

**НАША ПАТЕНТОВАНА**  
**МАСТЬ**  
лікує скалченія, подеченія, поточенія, струпи на голові, лишея, "ро-до", згане пухлику і добра теж на ослаблені ноги. По кілька разів життю нашої масти біль переставє в короткій часі. Ціна не велика. Маєть слоїк 60 центів, більший \$1.00. — Замовлення присилайте на адресу: 32-

**ЮРКО САГАН**,  
BOX 13, YORKLYN, DEL.

**ПЕТРО ЯРЕМА**  
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК  
ЗАПІРАЄ ПИДПРИЄМАНІ  
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ  
129 E. 7th STREET,  
NEW YORK, N. Y.  
Tel. Orchard 4-2568.

**BRANCH OFFICE & CHAPEL**  
707 PROSPECT AVENUE  
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.  
Tel. Ludlow 4-2568.

**СВІТ ДО СВОГО!**  
Ідинокій українській погребник омолодї Пєрт Амбой і Картерет.  
Н. Дж.  
**SAMUEL P. KANAL**  
133 STATE ST., NEW YORK  
BERTH AMBOY, N. J.  
Тєлєфон: P. A. 4-4666.  
Лєтєня обєднєтє — Укрїнськїм ідинокій

**КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХА-**  
**ПІ ТОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ**  
**ЧАСОПИС "СВОБОДА".**

(123)



Не зважаючи на небезпеки для себе, Тарзан скочив між своїх ворогів. Він мав лише одну надію: що його нагла й несподівана поява витворить між ними замішання, що він виратує бранців, як він уратував їх з рук південних канаанітів.

Замість щоби розломати свої ряди, жовніри стояли да-лі, як статуї. Як лєйдї Бєт побачила це, вона зрозуміла, що мусить щось зробити. "Іскандер!" — вона скрикнула. "Це ваш богочоловік, Іскандер!" і вона скоро повідомила Тарзана, яку ролю він має грати.

Тарзан поглянув довкола й зрозумів, що він може вратуватися тільки тоді, як його справді приймуть за Іскандра. В очах Маседона спершу зявилось абентеження, але воно скоро перейшло на рішення. Але Тарзан не міг зрозуміти, який присуд видасть начальник його ворогів...

...Але якби так припадково Тарзанові вдалося спастися з рук своїх ворогів, то ще й тоді його доля була би невевною, бо безпощадні наймити Борнса Гарета вже маширували проти нього; цілю їх кождо було знайти Тарзана в кратері Канаану й убити його, як дику звірюку.